

หัวข้อวิทยานิพนธ์	มาตรการทางกฎหมายในการเตรียมความพร้อมผู้ต้องขังก่อนปล่อย
ชื่อผู้เขียน	ภัทร คงคาทิพย์
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ชานี วรภัทร์
สาขาวิชา	นิติศาสตร์
ปีการศึกษา	2556

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีวัตถุประสงค์สำคัญที่จะศึกษาถึงมาตรการทางกฎหมายของไทยที่สามารถนำมาใช้บังคับในการเตรียมความพร้อมของผู้ต้องขังก่อนปล่อยตัวว่ามีประสิทธิภาพ และมีการรับรองสิทธิของผู้ต้องขังเพียงใด โดยวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ได้ดำเนินวิธีการศึกษาศึกษาด้วยการวิจัยเอกสารเป็นหลัก ทั้งข้อมูลปฐมภูมิ ได้แก่ บทบัญญัติกฎหมายของประเทศไทยและต่างประเทศ มาตรฐานขั้นต่ำในการปฏิบัติต่อนักโทษของสหประชาชาติ และข้อมูลเชิงสถิติต่างๆ และศึกษาข้อมูลทุติยภูมิ ได้แก่ ตำรา หนังสือ บทความทางวิชาการ ตลอดจนข้อมูลจากเว็บไซต์ทั้งในประเทศ และต่างประเทศ

จากการศึกษาปัญหาเกี่ยวกับการรับรองสิทธิในการเตรียมความพร้อมของผู้ต้องขังก่อนปล่อยแล้วพบว่าภายใต้รัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน(พ.ศ.2550)ของประเทศไทยยังไม่มีมีการรับรองสิทธิในลักษณะดังกล่าวอย่างชัดเจนอีกทั้งเมื่อพิจารณาจากกฎหมายระดับพระราชบัญญัติแล้วพบว่า มีเพียงพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2479 ฉบับเดียวเท่านั้นที่เป็นกฎหมายหลักในการบังคับโทษ และมีบทบัญญัติที่อาจนำมาใช้แก่การเตรียมความพร้อมก่อนปล่อยของผู้ต้องขัง เช่น มาตรการด้านการให้การศึกษา การทำงาน การเสริมสร้างความสัมพันธ์ทางสังคมแก่ผู้ต้องขัง โดยสิทธิต่างๆ ดังกล่าวยังสอดคล้องกับมาตรฐานขั้นต่ำของสหประชาชาติ และกฎหมายของนานาประเทศอีกด้วย แต่อย่างไรก็ตาม พบว่าพระราชบัญญัติฉบับนี้ยังคงมีข้อบกพร่องบางประการ ส่งผลให้การเตรียมความพร้อมก่อนปล่อยตัวของผู้ต้องขังไม่อาจบรรลุผลได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น ปัจจุบันยังไม่มี การออกกฎหมายลำดับรองเพื่อรับรองสิทธิในการศึกษาแก่ผู้ต้องขัง หรือ ผู้ต้องขังไม่มีสิทธิเสรีภาพ ในการเลือกการงานที่ตนเองมีความถนัดหรือชำนาญ หรือมีสิทธิเลือกงานที่ตนเองมีความสนใจจะนำไปใช้ประกอบอาชีพภายหลังการปล่อยตัวได้เลย

จากปัญหาที่พบข้างต้น วิทยานิพนธ์ฉบับนี้จึงมีข้อเสนอแนะว่า ควรมีการปรับปรุงและแก้ไขเพิ่มเติมมาตรการทางกฎหมายของประเทศไทย เพื่อให้เกิดการรับรองสิทธิของผู้ต้องขังมากยิ่งขึ้น และมีความชัดเจนมากขึ้นกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน อีกทั้งยังเพื่อให้เกิดความสอดคล้องกับแนวคิดด้านมาตรการเตรียมความพร้อมผู้ต้องขังก่อนปล่อยตัวของนานาประเทศ และสหประชาชาติ โดยอาศัยกลไกของพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2479 ซึ่งกำหนดให้มีการออกประกาศโดยกรมราชทัณฑ์ เพื่อให้การดำเนินงานเกี่ยวกับผู้ต้องขังบรรลุตามวัตถุประสงค์ ของพระราชบัญญัติดังกล่าว และให้นำหลักการว่าด้วยการนำกระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์ หรือ Restorative Justice มาใช้เป็นแนวทางในการกำหนดบทบัญญัติในมาตรการทางกฎหมายต่างๆ ที่ได้เสนอแนะไปก่อนหน้านี้

Thesis Title	Legal Measure for a Preparing of Prisoner Before Release
Author	ชื่อ นามสกุล (ไม่มีคำนำหน้าชื่อ) ตัวแรกพิมพ์ใหญ่ นอกนั้นพิมพ์เล็ก
Thesis Advisor	Assistant Professor Dr. Thanee Vorapatr
Department	Law
Academic Year	2013

ABSTRACT

The objective of this thesis is to study legal measures concerning the preparation of prisons before relief. The information in this thesis were also collected and studied from both primary sources e.g. the Law and Regulations as stipulated in Thai and International Law and Regulations and from the secondary sources e.g. books, other relevant articles, certain significant statistics and the electronics materials obtained from websites.

According to the study, it can be concluded that, in practical, the legal measures concerning the preparation of prison before relief are mainly contained under the Constitution of Thailand B.E. 2550 (2007) and the Penitentiary Act B.E. 2479 (1936). The Constitution has not clearly established any rule or guidance of the preparation of prison before relief. On the other hand, In terms of the Penitentiary Act B.E. 2479 (1936), this Act as a main law for the preparation of prison before relief provides some rules that might be applied to support such preparation. Although, most provisions do not related to the United Nations, Standard Minimum Rules for the Treatment of Prisoners as well as foreign laws of developed countries, some key measures, such as Educational right, Working right, and Social Relationship right, provided by the Penitentiary Act might be applied and used for strengthening the objectives of the preparation of prison before relief and the concept of Restorative Justice. However, it is unfortunate that those right recognized under the Act has remained controversial and has been ineffectively enforced because of the lack of practical detail and effective enforcement.

As a result, this thesis probably proposes that the Penitentiary Act B.E. 2479 (1936) should be amended in accordance with the concept of preparation of prisons before relief by enacting

the subsidiary laws or decrees under the power of the Act which can enhance to establish the guarantee of the preparation of prisons before relief and can relate to the concept of Restorative Justice.

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบพระคุณท่านประธานและคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ทุกท่านที่ได้ได้ใช้เวลาอันมีค่ายิ่ง ในการสอบวิทยานิพนธ์ เรื่อง มาตรการทางกฎหมายในการเตรียมความพร้อมผู้ต้องขังก่อนปล่อย
ฉบับนี้

ขอกราบขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ธาณี วรรณภัทร์ อาจารย์ที่ปรึกษา ศาสตราจารย์
ดร.คณิต ฒ นคร ร้อยตำรวจโท ดร.อุทัย อาทิวา และรองศาสตราจารย์อัญริยา ชูตินันท์ ที่ได้สละ
เวลาอันมีค่ายิ่งในการเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ตลอดจนให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์อย่าง
ยิ่งในการเขียนสารนิพนธ์

โอกาสนี้ ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา ที่คอยอบรมสั่งสอน ให้คำแนะนำ ให้
การสนับสนุนทุกๆ ด้าน และเป็นกำลังใจที่สำคัญอย่างยิ่งในการศึกษาแก่ผู้เขียน อนึ่ง ผู้เขียนหวังเป็น
อย่างยิ่งว่าวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่สนใจ ตลอดจนผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องไม่มาก
น้อย และหากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีข้อบกพร่องประการใด ผู้เขียนขอน้อมรับและขออภัยมา ณ
โอกาสนี้

ภัทร กงคาทิพย์